

TƯ TƯỞNG TẬP CẬN BÌNH VỀ XÂY DỰNG ĐẢNG VÀ GIÁ TRỊ THAM KHẢO

★ PGS, TS NGUYỄN MINH HOÀN

Học viện Báo chí và Tuyên truyền

DOI: <https://doi.org/10.70786/LLCT.582.2026.212>

● **Tóm tắt:** Tư tưởng về xây dựng Đảng là bộ phận quan trọng của tư tưởng Tập Cận Bình về chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới, được hình thành trên cơ sở kế thừa học thuyết xây dựng đảng mácxít, tổng kết thực tiễn quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện từ sau Đại hội XVIII của Đảng Cộng sản Trung Quốc và đáp ứng yêu cầu xây dựng một chính đảng mácxít cầm quyền lâu dài trong điều kiện hiện đại hóa đất nước, kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa, chuyển đổi số và biến động sâu sắc của cục diện quốc tế. Bài viết phân tích cơ sở lý luận, nội dung cốt lõi, đóng góp lý luận và ý nghĩa thực tiễn của tư tưởng này; trên cơ sở đó gợi mở một số vấn đề tham khảo đối với xây dựng Đảng cầm quyền ở Việt Nam trong kỷ nguyên mới, trên tinh thần độc lập, tự chủ, kiên định chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối đổi mới của Đảng Cộng sản Việt Nam.

● **Từ khóa:** tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng; chính đảng mácxít cầm quyền; quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện.

Xi Jinping's ideology on party building and reference values

● **Abstract:** The ideology on Party building constitutes an important part of Xi Jinping Thought on socialism with Chinese characteristics for a new era. It was formed on the basis of inheriting Marxist theories on party building, summarizing the practice of full and rigorous Party self-governance since the 18th National Congress of the Communist Party of China, and meeting the requirements of building a long-term governing Marxist party in the context of national modernization, socialist market economy, digital transformation, and profound changes in the international landscape. The article analyzes the theoretical foundations, core contents, theoretical contributions, and practical significance of this Thought. On that basis, it suggests several reference issues for building the governing Party in Vietnam in the new era, in the spirit of independence, self-reliance, and steadfast adherence to Marxism-Leninism, Ho Chi Minh Thought, and the renovation line of the Communist Party of Vietnam.

● **Keywords:** Xi Jinping's ideology on Party Building; governing Marxist party; full and rigorous Party self-governance.

1. Mở đầu

Xây dựng Đảng là vấn đề có ý nghĩa sống còn đối với mọi chính đảng mácxít. Đối với một đảng cộng sản khi chưa giành được chính quyền, xây dựng Đảng trước hết nhằm tạo nên một tổ chức chính trị tiên phong, có lý tưởng cách mạng, kỷ luật nghiêm minh và năng lực giác ngộ, tổ chức quần chúng đấu tranh giành chính quyền. Nhưng khi đã trở thành đảng cầm quyền, đặc biệt là cầm quyền lâu dài, nội hàm xây dựng Đảng được mở rộng rất lớn. Đảng không chỉ phải giữ vững bản chất cách mạng, tính tiên phong và tính trong sạch, mà còn phải có năng lực lãnh đạo phát triển, quản trị quốc gia, kiểm soát quyền lực, phòng ngừa suy thoái, đáp ứng lợi ích của nhân dân và thích ứng với những biến đổi sâu sắc của thời đại.

Ngay từ trong học thuyết của mình, C.Mác và Ph.Ăngghen đã xác định rõ tính tiên phong và lập trường lợi ích của những người cộng sản. Trong *Tuyên ngôn của Đảng Cộng sản*, hai ông khẳng định: “về mặt thực tiễn, những người cộng sản là bộ phận kiên quyết nhất trong các đảng công nhân ở tất cả các nước, là bộ phận luôn luôn thúc đẩy phong trào tiến lên” (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1995, tr.614-615); đồng thời nhấn mạnh, những người cộng sản “tuyệt nhiên không có một lợi ích nào tách khỏi lợi ích của toàn thể giai cấp vô sản” (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1995, tr.614). Điều đó cho thấy, sức mạnh của một chính đảng cộng sản trước hết nằm ở tính tiên phong, ở sự thống nhất giữa mục tiêu chính trị của Đảng với lợi ích căn bản của giai cấp công nhân và nhân dân lao động.

Khi phong trào công nhân phát triển thành phong trào chính trị có tổ chức, vấn đề tổ chức đảng càng trở nên quyết định. V.I.Lênin chỉ rõ: “không được lẫn lộn đảng, tức là đội tiên phong của giai cấp công nhân, với toàn bộ giai cấp”

(V.I.Lênin, 2005, tr.289). Đảng là đội tiên phong, nhưng không thể tự tách mình khỏi giai cấp và quần chúng; Đảng lãnh đạo quần chúng, nhưng vai trò lãnh đạo ấy chỉ có cơ sở bền vững khi được kiểm nghiệm trong thực tiễn phục vụ nhân dân. Vì vậy, xây dựng Đảng mácxít luôn đồng thời bao hàm hai yêu cầu: giữ vững tính tiên phong của tổ chức chính trị và củng cố mối liên hệ máu thịt với nhân dân.

Lịch sử phong trào cộng sản và công nhân quốc tế cho thấy, sau khi giành được chính quyền, thách thức đối với các đảng cộng sản không hề giảm đi, mà chuyển sang hình thái phức tạp hơn. Nếu trong thời kỳ đấu tranh cách mạng, vấn đề lớn là giành chính quyền, bảo vệ tổ chức và huy động lực lượng xã hội, thì trong điều kiện cầm quyền, vấn đề lớn là sử dụng quyền lực như thế nào, kiểm soát quyền lực ra sao, giữ gìn mối liên hệ với nhân dân bằng cách nào và làm thế nào để đảng không rơi vào quan liêu hóa, đặc quyền hóa, xa rời quần chúng hoặc suy giảm năng lực tự đổi mới. Bởi vậy, xây dựng Đảng cầm quyền không chỉ là vấn đề tổ chức nội bộ, mà là vấn đề lý luận, chính trị và quản trị có ý nghĩa chiến lược.

Đối với Đảng Cộng sản Trung Quốc, từ khi thành lập năm 1921 đến nay, quá trình xây dựng Đảng luôn gắn liền với tiến trình cách mạng, xây dựng và hiện đại hóa đất nước Trung Quốc. Bước vào thời đại mới, cùng với sự phát triển của kinh tế thị trường xã hội chủ nghĩa, sự đa dạng hóa lợi ích xã hội, chuyển đổi số, cạnh tranh chiến lược quốc tế và yêu cầu phục hưng dân tộc Trung Hoa, vấn đề xây dựng một chính đảng mácxít cầm quyền lâu dài càng được đặt ra cấp thiết hơn. Trong quá trình đó, tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng được hình thành như một thành quả lý luận quan trọng, trả lời câu hỏi có ý nghĩa thời đại: một chính đảng

mácxít cầm quyền lâu dài cần được xây dựng theo những nguyên tắc, cơ chế và năng lực nào để tiếp tục giữ vững vai trò lãnh đạo trong điều kiện mới.

2. Nội dung

2.1. Cơ sở hình thành và nội dung cốt lõi của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng

Tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng được hình thành trên ba cơ sở chủ yếu: kế thừa học thuyết xây dựng Đảng của chủ nghĩa Mác - Lênin; tiếp nối truyền thống xây dựng Đảng của Đảng Cộng sản Trung Quốc; và tổng kết thực tiễn quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện trong thời đại mới. Ba cơ sở này gắn bó chặt chẽ với nhau, tạo nên một hệ thống nhận thức vừa có nền tảng lý luận, vừa có căn cứ lịch sử, vừa xuất phát từ yêu cầu thực tiễn của một đảng cầm quyền trong xã hội hiện đại.

Về cơ sở lý luận, chủ nghĩa Mác - Lênin luôn coi chính đảng vô sản là đội tiên phong về chính trị, tư tưởng và tổ chức. Sức mạnh của Đảng không chỉ nằm ở số lượng đảng viên, mà trước hết ở nền tảng tư tưởng khoa học, mục tiêu chính trị đúng đắn, kỷ luật nghiêm minh, tổ chức chặt chẽ và năng lực gắn bó với quần chúng. V.I.Lênin từng nhấn mạnh: “tổ chức của Đảng chúng ta, gồm những người dân chủ - xã hội *chân chính* mà càng mạnh mẽ bao nhiêu, ... thì ảnh hưởng của đảng đối với những người trong *quần chúng* công nhân chung quanh đảng và chịu sự lãnh đạo của đảng, sẽ càng rộng rãi, càng nhiều mặt, càng phong phú, càng hiệu quả bấy nhiêu” (V.I.Lênin, 2005, tr.288-289). Luận điểm này cho thấy ảnh hưởng chính trị của Đảng đối với quần chúng không thể tách rời sức mạnh tổ chức của Đảng.

Về cơ sở lịch sử và thực tiễn, Đảng Cộng sản Trung Quốc có truyền thống coi trọng xây dựng Đảng từ rất sớm. Trong cách mạng, xây dựng

Đảng gắn với xây dựng đường lối chính trị, tổ chức, lực lượng và căn cứ địa. Sau khi giành được chính quyền, nhất là từ cải cách mở cửa, Đảng phải xử lý những vấn đề mới của phát triển kinh tế, mở cửa quốc tế, quản lý xã hội, kiểm soát quyền lực và phòng ngừa nguy cơ suy thoái. Từ sau Đại hội XVIII, công tác xây dựng Đảng được đặt vào vị trí nổi bật trong tổng thể chiến lược phát triển đất nước Trung Quốc, với trọng tâm là quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện, xây dựng chính trị của Đảng, tăng cường kỷ luật, phòng chống tham nhũng, kiện toàn hệ thống quy định trong Đảng, xây dựng đội ngũ cán bộ chất lượng cao và củng cố tổ chức cơ sở.

Tại Hội nghị tọa đàm công tác xây dựng Đảng toàn quốc tổ chức ở Bắc Kinh năm 2026, Đảng Cộng sản Trung Quốc khái quát rằng, từ sau Đại hội XVIII, xoay quanh vấn đề lớn của thời đại là xây dựng một chính đảng mácxít cầm quyền lâu dài như thế nào và xây dựng bằng cách nào, Trung ương Đảng Cộng sản Trung Quốc với Tập Cận Bình là hạt nhân đã đề xuất một loạt quan điểm mới, tư tưởng mới, chiến lược mới, hình thành tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng. Cách đặt vấn đề này cho thấy trọng tâm của tư tưởng không chỉ là “xây dựng Đảng” theo nghĩa tổ chức, mà là xây dựng năng lực cầm quyền lâu dài của một chính đảng mácxít trong điều kiện hiện đại.

Có thể khái quát nội dung cốt lõi của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng trên một số phương diện:

Thứ nhất, kiên trì sự lãnh đạo của Đảng là đặc trưng bản chất nhất của chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc. Đây là điểm xuất phát chính trị của toàn bộ tư tưởng xây dựng Đảng thời đại mới, bởi trong mô hình phát triển của Trung Quốc, sự lãnh đạo của Đảng được xem

là điều kiện căn bản bảo đảm phương hướng xã hội chủ nghĩa của hiện đại hóa đất nước.

Thứ hai, kiên trì sự lãnh đạo tập trung thống nhất của Trung ương Đảng. Đối với một quốc gia có quy mô rất lớn, cơ cấu xã hội phức tạp, trình độ phát triển giữa các vùng miền không đồng đều và phải đối diện với nhiều thách thức quốc tế, sự thống nhất về ý chí chính trị, chiến lược phát triển và năng lực điều phối tổng thể có ý nghĩa đặc biệt quan trọng. Vì vậy, bảo vệ quyền uy của Trung ương Đảng, bảo đảm toàn Đảng thống nhất tư tưởng, thống nhất ý chí, thống nhất hành động vừa là yêu cầu kỷ luật chính trị, vừa là điều kiện của quản trị quốc gia hiệu quả.

Thứ ba, lấy xây dựng chính trị của Đảng làm thống lĩnh. Đối với một chính đảng mácxít cầm quyền, vấn đề chính trị là vấn đề căn bản. Xây dựng chính trị của Đảng nhằm bảo đảm toàn Đảng kiên định lý tưởng, niềm tin, giữ vững lập trường nhân dân, kiên trì phương hướng xã hội chủ nghĩa và chấp hành nghiêm kỷ luật chính trị. Khi xây dựng chính trị được đặt ở vị trí thống lĩnh, các mặt xây dựng tư tưởng, tổ chức, tác phong, kỷ luật và chế độ mới có phương hướng rõ ràng, tránh tình trạng hành chính hóa hoặc kỹ thuật hóa công tác xây dựng Đảng.

Thứ tư, kiên trì dùng lý luận sáng tạo của Đảng để ngưng tụ lòng người, hun đúc linh hồn chính trị. Một đảng cầm quyền lâu dài không thể chỉ dựa vào mệnh lệnh hành chính hay kỷ luật tổ chức. Muốn duy trì sức sống, Đảng phải có năng lực tư tưởng, tức khả năng giải thích hiện thực, định hướng tương lai, tạo dựng niềm tin và hình thành đồng thuận xã hội. Lý luận sáng tạo vì vậy không chỉ là kết quả của tư duy chính trị, mà còn là nguồn lực tinh thần để củng cố bản lĩnh của cán bộ, đảng viên và niềm tin của nhân dân.

Thứ năm, kiên trì quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện. Đây là nội dung trung tâm của tư tưởng xây dựng Đảng thời đại mới. Trong điều kiện cầm quyền lâu dài, quyền lực luôn có nguy cơ bị tha hóa nếu không được kiểm soát bằng kỷ luật, thể chế, giám sát và trách nhiệm chính trị. Quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện vì vậy trở thành cơ chế bảo đảm để Đảng không ngừng tự thanh lọc, tự hoàn thiện, tự đổi mới và tự nâng cao.

Thứ sáu, xây dựng hệ thống tổ chức thông suốt từ trên xuống dưới, có năng lực chấp hành mạnh mẽ; xây dựng đội ngũ cán bộ chất lượng cao; dùng kỷ luật nghiêm minh để quản toàn Đảng, trị toàn Đảng; thúc đẩy đồng bộ không dám tham nhũng, không thể tham nhũng, không muốn tham nhũng; đồng thời nhấn mạnh xây dựng Đảng bằng chế độ, quản trị Đảng theo quy định. Những nội dung này hợp thành một chỉnh thể, trong đó chính trị là thống lĩnh; tư tưởng là nền tảng; tổ chức là bảo đảm; cán bộ là then chốt; kỷ luật là ràng buộc; thể chế là cơ sở lâu dài và chống tham nhũng là nhiệm vụ trực tiếp liên quan đến sự trong sạch của Đảng.

Nhìn tổng thể, tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng có thể được nhận diện trong ba tầng logic. Tầng thứ nhất là logic chính trị: kiên trì sự lãnh đạo của Đảng, bảo đảm phương hướng xã hội chủ nghĩa và sự lãnh đạo tập trung thống nhất của Trung ương Đảng. Tầng thứ hai là logic tổ chức: xây dựng hệ thống tổ chức vững mạnh, đội ngũ cán bộ chất lượng cao, kỷ luật nghiêm minh và cơ chế chấp hành hiệu quả. Tầng thứ ba là logic quản trị: gắn xây dựng Đảng với quản trị quốc gia, kiểm soát quyền lực, chống tham nhũng, phát triển đất nước và hiện đại hóa năng lực cầm quyền. Chính sự thống nhất giữa ba tầng logic đó làm cho tư tưởng này không chỉ là lý luận về tổ chức đảng,

mà còn là lý luận về năng lực cầm quyền của một chính đảng mácxít trong thời đại mới.

2.2. Đóng góp lý luận: từ chính đảng cách mạng đến chính đảng cầm quyền lâu dài biết tự cách mạng

Đóng góp lý luận nổi bật của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng là phát triển lý luận xây dựng đảng mácxít từ yêu cầu xây dựng một chính đảng cách mạng sang yêu cầu xây dựng một chính đảng mácxít cầm quyền lâu dài, có năng lực tự cách mạng và năng lực quản trị quốc gia hiện đại. Nếu trong thời kỳ cách mạng, vấn đề trung tâm là xây dựng một tổ chức có

khả năng lãnh đạo nhân dân giành chính quyền, thì trong điều kiện cầm quyền lâu dài, vấn đề trung tâm là làm thế nào để Đảng tiếp tục giữ vững bản chất cách mạng, duy trì tính tiên phong, phòng ngừa tha hóa quyền lực và biến vai trò lãnh đạo thành hiệu quả phát triển, ổn định và nâng cao đời sống nhân dân. Trên cơ sở đó, Tập Cận Bình chỉ rõ: “Xây dựng toàn diện quốc gia hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa, thúc đẩy toàn diện phục hưng vĩ đại dân tộc Trung Hoa, then chốt là ở Đảng” (Tập Cận Bình, 2022, tr.63). Luận điểm này đặt xây dựng Đảng vào trung tâm của hiện đại hóa đất nước. Hiện đại hóa không chỉ là tăng trưởng kinh tế hay ứng dụng khoa học - công nghệ, mà còn là quá trình tổ chức xã hội, điều phối lợi ích, kiểm soát rủi ro, bảo đảm ổn định chính trị và tạo động lực phát triển. Trong mô hình Trung Quốc, nếu Đảng không đủ mạnh, không đủ trong sạch, không đủ năng lực tổ chức thực hiện, thì mục

tiêu hiện đại hóa rất khó được triển khai thống nhất và bền vững.

Ở cấp độ sâu hơn, Tập Cận Bình tiếp tục nhấn mạnh: “Đảng ta, với tư cách là chính đảng mácxít cầm quyền lớn nhất thế giới, muốn luôn giành được sự ủng hộ của nhân dân, củng cố địa vị cầm quyền lâu dài, thì phải luôn sáng suốt và kiên định trong giải quyết những vấn đề đặc thù của một đảng lớn. Toàn Đảng phải ghi nhớ rằng, quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện mãi mãi trên đường, tự cách mạng của Đảng mãi mãi trên đường...” (Tập Cận Bình, 2022, tr.64).

Ở đây, vấn đề xây dựng Đảng được đặt trong quan hệ trực tiếp với ba yêu cầu: giành được sự ủng hộ của nhân dân, củng cố địa vị cầm quyền lâu dài và giải quyết những vấn đề đặc thù của một đảng lớn.

Lý luận “Đảng tự làm cách mạng chính mình” là một đóng góp đặc biệt

quan trọng. Nó trả lời câu hỏi mà mọi đảng cầm quyền lâu dài đều phải đối diện: làm thế nào để quyền lực không dẫn tới quan liêu, đặc quyền, tham nhũng và xa rời nhân dân. Đối với một đảng cộng sản, cách mạng không chỉ là cải tạo xã hội cũ; trong điều kiện cầm quyền lâu dài, Đảng còn phải tự cải tạo chính mình. Nếu trong thời kỳ cách mạng, Đảng lãnh đạo nhân dân tiến hành cách mạng xã hội, thì trong điều kiện cầm quyền, Đảng đồng thời phải tiến hành tự cách mạng để tiếp tục đủ năng lực lãnh đạo xã hội.

Tự cách mạng của Đảng bao gồm tự thanh lọc, tự hoàn thiện, tự đổi mới và tự nâng cao. Tự thanh lọc là loại bỏ những nhân tố làm suy yếu tính tiên phong, tính trong sạch và bản chất

cách mạng của Đảng. Tự hoàn thiện là không ngừng hoàn thiện cơ chế lãnh đạo, hệ thống tổ chức, phương thức vận hành và cơ chế kiểm soát quyền lực. Tự đổi mới là đổi mới tư duy lý luận, phương thức lãnh đạo, phương thức cầm quyền và phương thức quản trị để thích ứng với những biến đổi của thời đại. Tự nâng cao là nâng cao năng lực lãnh đạo chiến lược, năng lực cầm quyền, năng lực quản trị quốc gia, năng lực tổ chức thực hiện, năng lực dự báo và xử lý rủi ro.

Từ góc độ lý luận mácxít, điểm mới đáng chú ý là sự thống nhất giữa cách mạng xã hội và tự cách mạng của Đảng. C.Mác đã nêu nguyên lý nổi tiếng: “sự giải phóng của giai cấp công nhân phải do bản thân giai cấp công nhân tự giành lấy” (C.Mác và Ph.Ăngghen, 1994, tr.24). Nguyên lý ấy khẳng định vai trò chủ thể của quần chúng trong sự nghiệp giải phóng. Trong điều kiện cầm quyền, vai trò chủ thể của nhân dân vẫn là nền tảng, nhưng Đảng lãnh đạo cũng phải thường xuyên tự đổi mới để xứng đáng với vai trò đại biểu cho lợi ích của nhân dân. Vì vậy, tự cách mạng của Đảng không phải là hoạt động khép kín trong nội bộ tổ chức, mà là điều kiện để Đảng tiếp tục gắn bó với nhân dân, phục vụ nhân dân và dẫn dắt sự nghiệp phát triển xã hội.

Một phương diện đóng góp khác là lý luận về kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng theo hướng hệ thống. Quyền lực là công cụ để lãnh đạo phát triển, nhưng cũng là lĩnh vực dễ phát sinh tha hóa nếu thiếu kiểm soát. Tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng nhấn mạnh kỷ luật nghiêm minh, giám sát chính trị, kiểm tra, tuần thị, trách nhiệm chính trị và hệ thống quy định trong Đảng nhằm làm cho quyền lực vận hành trong khuôn khổ thể chế. Cùng với đó, việc thúc đẩy đồng bộ “không dám tham nhũng, không thể tham nhũng, không

muốn tham nhũng” thể hiện cách tiếp cận hệ thống trong phòng, chống tham nhũng, kết hợp giữa răn đe kỷ luật, kiểm soát thể chế và giáo dục tư tưởng, đạo đức. Trong đó, “không dám” dựa vào sức răn đe của kỷ luật và trừng trị; “không thể” dựa vào kiểm soát quyền lực và hoàn thiện thể chế; “không muốn” dựa vào giáo dục tư tưởng, đạo đức và xây dựng văn hóa liêm chính. Ba phương diện này bổ sung cho nhau, làm cho phòng, chống tham nhũng không chỉ dừng ở xử lý vi phạm, mà còn hướng tới xây dựng cơ chế phòng ngừa lâu dài, góp phần bảo vệ bản chất trong sạch của Đảng cầm quyền.

Có thể nói, tư tưởng này phát triển nhận thức về chính đảng mácxít cầm quyền ở ba điểm cơ bản: *Một là*, xây dựng Đảng phải gắn với hiện đại hóa đất nước và quản trị quốc gia; *Hai là*, Đảng cầm quyền lâu dài phải có năng lực tự cách mạng để phòng ngừa suy thoái từ bên trong; *Ba là*, niềm tin của nhân dân không thể chỉ dựa vào lịch sử cách mạng hay khẩu hiệu chính trị, mà phải được tái tạo bằng sự trong sạch của Đảng, hiệu quả của Nhà nước, chất lượng phát triển và khả năng đem lại lợi ích thực chất cho nhân dân.

2.3. Ý nghĩa thực tiễn của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng

Tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng có ý nghĩa thực tiễn sâu rộng đối với quá trình xây dựng Đảng, quản trị quốc gia và hiện đại hóa đất nước của Trung Quốc. Ý nghĩa ấy trước hết thể hiện ở việc đặt quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện vào vị trí then chốt trong toàn bộ tiến trình hiện đại hóa năng lực cầm quyền. Trong một hệ thống chính trị do Đảng lãnh đạo, chất lượng của Đảng cầm quyền ảnh hưởng trực tiếp đến chất lượng vận hành của Nhà nước và xã hội. Nếu Đảng vững mạnh, tổ chức thông suốt, kỷ luật nghiêm minh, đội ngũ cán bộ có

năng lực và quyền lực được kiểm soát hiệu quả, thì hệ thống quản trị quốc gia có cơ sở để vận hành thống nhất, ổn định và hiệu quả.

Trên cơ sở đó, Tập Cận Bình nhấn mạnh: “Toàn Đảng phải ghi nhớ rằng, quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện mãi mãi trên đường, tự cách mạng của Đảng mãi mãi trên đường; tuyệt đối không được có tư tưởng buông lỏng, nghỉ chân, mệt mỏi, chán nản; phải kiên trì, bền bỉ thúc đẩy quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện, đi sâu thúc đẩy công trình vĩ đại mới về xây dựng Đảng trong thời đại mới, lấy tự cách mạng của Đảng dẫn dắt cách mạng xã hội” (Tập Cận Bình, 2022, tr.64). Đây là một luận điểm có ý nghĩa phương pháp luận sâu sắc: quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện không phải là chiến dịch nhất thời, mà là quá trình lâu dài; tự cách mạng không phải là khẩu hiệu, mà là phương thức để Đảng duy trì sức sống chính trị và tiếp tục dẫn dắt cách mạng xã hội trong điều kiện mới.

Thực tiễn Trung Quốc cho thấy, quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện tạo nền tảng để nâng cao năng lực tổ chức thực hiện, củng cố niềm tin của nhân dân và nâng cao chất lượng quản trị quốc gia. Một đặc điểm quan trọng của mô hình cầm quyền Trung Quốc là khả năng chuyển hóa các mục tiêu chiến lược thành hành động cụ thể trên phạm vi quốc gia. Khả năng này không chỉ đến từ hoạch định đường lối, mà phụ thuộc vào hệ thống tổ chức của Đảng, đội ngũ cán bộ và cơ chế chấp hành từ Trung ương đến địa phương, từ cấp chiến lược đến cơ sở. Khi các quyết sách lớn được tổ chức thực hiện thống nhất, hạn chế sự biến dạng bởi lợi ích cục bộ hoặc tình trạng thiếu trách nhiệm, năng lực cầm quyền của Đảng được thể hiện bằng hiệu quả phát triển và quản trị.

Giá trị thực tiễn của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng còn được thể hiện rõ trong

bối cảnh chuyển đổi số và những biến động phức tạp của quản trị hiện đại. Dữ liệu lớn, trí tuệ nhân tạo, chính phủ số, đô thị thông minh và các nền tảng quản trị số đang làm thay đổi sâu sắc phương thức điều hành quốc gia. Trong môi trường đó, đảng cầm quyền phải có năng lực nắm bắt thông tin, phân tích xu thế, dự báo rủi ro, phản hồi chính sách và định hướng dư luận xã hội. Tuy nhiên, quản trị số cũng đặt ra những thách thức mới về kiểm soát quyền lực, bảo vệ dữ liệu, an ninh mạng, an ninh ý thức hệ và quyền lực của các nền tảng công nghệ. Vì vậy, hiện đại hóa quản trị quốc gia không thể chỉ hiểu là ứng dụng công nghệ, mà phải gắn với hoàn thiện thể chế, pháp trị hóa quản trị và tăng cường giám sát quyền lực.

2.4. Giá trị tham khảo đối với Việt Nam

Việt Nam và Trung Quốc là hai nước xã hội chủ nghĩa do Đảng Cộng sản lãnh đạo, đều đang tiến hành công cuộc hiện đại hóa đất nước và đều đứng trước yêu cầu nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền của Đảng trong điều kiện mới. Tuy nhiên, quy mô quốc gia và mức độ phát triển kinh tế - xã hội của hai nước không giống nhau. Vì vậy, nghiên cứu tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng và kinh nghiệm xây dựng Đảng của Đảng Cộng sản Trung Quốc không phải là sao chép mô hình, mà là tham khảo những vấn đề có tính quy luật trong xây dựng đảng cộng sản cầm quyền, trên tinh thần độc lập, tự chủ và phù hợp với thực tiễn Việt Nam.

Đối với Việt Nam, trong giai đoạn phát triển mới, khi đất nước tiếp tục đẩy mạnh đổi mới, hội nhập quốc tế, chuyển đổi số, xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và hướng tới mục tiêu phát triển cao hơn, việc nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền của Đảng Cộng sản Việt Nam có ý nghĩa chiến lược đặc

biệt quan trọng. Trong đó, vấn đề then chốt là kiên định nền tảng tư tưởng và nguyên tắc tổ chức của Đảng. Đại hội XIV của Đảng Cộng sản Việt Nam xác định: “Kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, lý luận về đường lối đổi mới; kiên định mục tiêu độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội; kiên định đầy mạnh toàn diện, đồng bộ công cuộc đổi mới; kiên định các nguyên tắc tổ chức và hoạt động của Đảng...” (ĐCSVN, 2026, tr.73). Quan điểm này là cơ sở để tiếp nhận kinh nghiệm quốc tế trên tinh thần độc lập, tự chủ, có chọn lọc, phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam, đồng thời tránh mọi biểu hiện giáo điều, sao chép hoặc xa rời nền tảng tư tưởng của Đảng.

Một là, tiếp tục đặt xây dựng Đảng cầm quyền ở vị trí then chốt trong toàn bộ tiến trình phát triển đất nước. Đối với một đảng cộng sản cầm quyền, xây dựng Đảng không chỉ nhằm củng cố tổ chức nội bộ, mà còn nhằm nâng cao năng lực hoạch định đường lối, năng lực tổ chức thực hiện, năng lực điều phối phát triển, năng lực kiểm soát quyền lực và năng lực hiện đại hóa quản trị quốc gia. Trong điều kiện mới, chất lượng xây dựng Đảng có quan hệ trực tiếp với chất lượng phát triển đất nước, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị và niềm tin của nhân dân.

Hai là, tiếp tục đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh. Đại hội XIV nhấn mạnh yêu cầu: “Tăng cường xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện; đoàn kết thống nhất; vận hành thông suốt, đồng bộ, hiệu quả tổ chức bộ máy mới của hệ thống chính trị; nâng cao vai trò, năng lực lãnh đạo, cầm quyền, sức chiến đấu của Đảng và năng lực quản lý, quản trị, kiến tạo phát triển của Nhà

nước...” (ĐCSVN, 2026, tr.83). Đây là sự phát triển quan trọng trong nhận thức về quan hệ giữa xây dựng Đảng, xây dựng hệ thống chính trị và nâng cao năng lực quản trị quốc gia.

Ba là, coi trọng kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, lãng phí, tiêu cực. Quyền lực nếu không được kiểm soát sẽ dễ dẫn đến tha hóa. Đại hội XIV chỉ rõ: “Thắt chặt mối quan hệ gắn bó mật thiết giữa Đảng, Nhà nước với Nhân dân; phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa và quyền làm chủ của Nhân dân; tăng cường kiểm soát quyền lực, kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, lãng phí, quan liêu, tiêu cực, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ” (ĐCSVN, 2026, tr.83-84). Đây là điểm có ý nghĩa trực tiếp đối với việc củng cố niềm tin nhân dân và năng lực cầm quyền của Đảng.

Bốn là, tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo của Đảng trong điều kiện chuyển đổi số, kinh tế số và xã hội số. Năng lực cầm quyền hiện đại không chỉ là năng lực ban hành chủ trương đúng, mà còn là năng lực tổ chức thực thi hiệu quả, năng lực phản hồi chính sách, năng lực xử lý dữ liệu, năng lực dự báo rủi ro và năng lực điều phối những quan hệ xã hội ngày càng phức tạp. Điều đó đòi hỏi phương thức lãnh đạo của Đảng phải tiếp tục được đổi mới theo hướng khoa học hơn, dân chủ hơn, pháp trị hơn, số hóa hơn và gắn chặt hơn với hiệu quả phục vụ nhân dân.

Năm là, gắn xây dựng Đảng với hiện đại hóa quản trị quốc gia. Trong điều kiện mới, quản trị quốc gia không chỉ là hoạt động của bộ máy nhà nước, mà là quá trình phối hợp giữa Đảng, Nhà nước, thị trường, xã hội và nhân dân dưới sự lãnh đạo của Đảng. Vì vậy, nâng cao năng lực cầm quyền của Đảng phải gắn với xây dựng Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa, cải cách

hành chính, chuyển đổi số quốc gia, phát triển khoa học - công nghệ, đổi mới sáng tạo và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ. Một đảng mạnh phải được thể hiện bằng một hệ thống quản trị quốc gia hiệu lực, hiệu quả và vì nhân dân.

Sáu là, tiếp tục phát huy dân chủ xã hội chủ nghĩa, củng cố mối liên hệ mật thiết giữa Đảng với nhân dân. Sức mạnh của Đảng Cộng sản Việt Nam bắt nguồn từ nhân dân, được nuôi dưỡng bởi niềm tin của nhân dân và được kiểm nghiệm trong thực tiễn phục vụ nhân dân. Nguyên lý của chủ nghĩa Mác về vai trò tự giải phóng của giai cấp công nhân tiếp tục nhắc nhở rằng sự nghiệp cách mạng là sự nghiệp của quần chúng. Do đó, đổi mới phương thức lãnh đạo và phương thức cầm quyền của Đảng phải gắn với phát huy quyền làm chủ của nhân dân, tăng cường đối thoại, lắng nghe, giải quyết kịp thời những vấn đề nhân dân quan tâm, bảo đảm công bằng xã hội và không ngừng nâng cao đời sống vật chất, tinh thần của nhân dân.

3. Kết luận

Tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng là một phát triển mới có ý nghĩa hệ thống của lý luận xây dựng đảng mácxít trong điều kiện chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc thời đại mới. Có thể khái quát đóng góp nổi bật của tư tưởng Tập Cận Bình về xây dựng Đảng trên ba phương diện: phát triển lý luận về chính đảng mácxít cầm quyền lâu dài; làm sâu sắc lý luận Đảng tự làm cách mạng chính mình, quản trị Đảng nghiêm minh toàn diện, kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng theo hướng hệ thống; gắn xây dựng Đảng với hiện đại hóa năng lực quản trị quốc gia. Từ đó cho thấy, sức mạnh bền vững của một chính đảng mácxít cầm quyền không chỉ nằm ở quyền lực nhà nước, quy mô tổ chức hay năng lực huy động chính trị, mà sâu xa hơn nằm ở năng lực phát triển lý

luận, năng lực tự đổi mới, năng lực kiểm soát quyền lực, năng lực gắn bó với nhân dân và năng lực chuyển hóa vai trò lãnh đạo thành hiệu quả quản trị quốc gia.

Đối với Việt Nam, việc nghiên cứu kinh nghiệm xây dựng Đảng của Đảng Cộng sản Trung Quốc có giá trị tham khảo tích cực trên tinh thần độc lập, tự chủ, phù hợp với điều kiện cụ thể của Việt Nam, nhất là trong quá trình xây dựng Đảng cầm quyền trong sạch, vững mạnh, nâng cao năng lực lãnh đạo, năng lực cầm quyền và hiện đại hóa quản trị quốc gia trong kỷ nguyên mới. Đây cũng là vấn đề có giá trị lý luận và thực tiễn quan trọng đối với các đảng cộng sản cầm quyền trong quá trình xây dựng chủ nghĩa xã hội và hiện đại hóa đất nước trong thế kỷ XXI □

Ngày nhận bài: 21/6/2026;

Ngày bình duyệt: 10/8/2026;

Ngày quyết định đăng: 22/8/2026.

Email tác giả: hoan.philosophy@gmail.com

Tài liệu tham khảo:

C.Mác và Ph.Ăngghen (1994). *Toàn tập (Tập 16)*. Nxb Chính trị quốc gia.

C.Mác và Ph.Ăngghen (1995). *Toàn tập (Tập 4)*. Nxb Chính trị quốc gia.

ĐCSVN (2026). *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV (Tập 1)*. Nxb Chính trị quốc gia Sự thật.

Tập Cận Bình (2022). *Giương cao ngọn cờ vĩ đại chủ nghĩa xã hội đặc sắc Trung Quốc, đoàn kết phấn đấu xây dựng toàn diện quốc gia hiện đại hóa xã hội chủ nghĩa. Trong Báo cáo tại Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XX của Đảng Cộng sản Trung Quốc*. Nxb Nhân dân.

V.I. Lênin (2005). *Toàn tập (Tập 8)*. Nxb Chính trị quốc gia.